

Datum
20170926

Diariernr
2017-7152

Ert datum
2017-09-29

Er referens
Ju2017/04517/SSK

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Promemorian Kommunikation för vår gemensamma säkerhet – Ansvarsfrågor och samordning

Roll- och ansvarsfördelning

Säker och tillgänglig kommunikation i hela hotskalan för aktörer inom allmän ordning, säkerhet, hälsa och försvar är ett väsentligt nationellt säkerhetsintresse och en del av totalförsvaret.

Därmed är det nödvändigt att säkerställa statlig kontroll och rådighet över tid över den kommunikationslösning som nu ska utvecklas. Den roll- och ansvarsfördelning mellan olika aktörer som skapas för att upprätthålla kommunikationslösningen måste svara mot detta krav. Det får inte råda osäkerheter i fråga om legala förutsättningar för den valda lösningen och staten måste peka ut vilka aktörer som ska ha det övergripande ansvaret för kravställning, drift och underhåll samt infrastruktur. De utpekade aktörerna måste ha en kompetensförsörjning som innebär att de, över tid, kan säkerställa sina respektive leveranser i det gemensamma uppdraget. Som utredaren framhåller medverkar konkurrensutsatt upphandling inte till den statliga kontroll och rådighet som kommunikationslösningen förutsätter.

Trafikverkets ansvar för gemensam underliggande infrastruktur och leverans av transmission är en väsentlig del i kommunikationslösningen eftersom det möjliggör en effektiv användning av redan idag statligt kontrollerad infrastruktur. Vidare ser MSB att en sådan roll för Trafikverket ligger i linje med regeringens uppdrag om samordnad och säker IT-drift som Statens servicecenter och Försäkringskassan tilldelats. Teracom kan tilldelas en roll i enlighet med utredarens förslag under förutsättning att statens långsiktiga rådighet och kontroll över kommunikationslösningen samtidigt säkerställs.

Raket och kommunikationslösningen

Kontinuitet i tjänsteleveranserna till aktörer med ansvar inom allmän ordning, säkerhet, hälsa och försvar är väsentlig för samhällets funktionalitet. För att säkerställa sådan kontinuitet anser MSB att Raket och den nya

MSB Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

kommunikationslösningen ska inordnas under samma huvudman. Detta minskar också risken för fördyringar gällande t.ex. parallella organisationer för drift, underhåll, utveckling (restvärden, investering och reinvestering), kundstöd samt säkerställer att befintlig kompetens på MSB tas till vara.

Frekvenser

Regeringen fattade den 1 juni 2017 beslut om att 703-713 MHz och 758-768 MHz får upplåtas för tillståndspliktiga tv-sändningar till och med den 31 december 2018. MSB understryker vikten av att dessa frekvenser, i enlighet med utredarens förslag, tilldelas kommunikationslösningen. Denna tilldelning av frekvenser bidrar till att säkerställa det nationella säkerhetsintresse som kommunikationslösningen innebär. I takt med att det nuvarande Rakelsystemet fasas ut och tal inkluderas i kommunikationslösningen, bör på sikt även ytterligare spektrumresurser kunna avsättas för samhällsaktörernas talkommunikation. När kommunikationslösningen helt ersätter Rakel bör Rakels frekvenser 380-385 MHz och 390-395 MHz göras tillgängliga för militär användning. Detta bidrar då till att säkerställa Försvarmaktens verksamhet för att ge och ta emot militärt stöd i enlighet med samförståndsavtalet mellan Sverige och NATO om tillhandahållande av värdlandsstöd.

MSB vill påpeka att utredarens förslag om tilldelning av frekvenser till Teracom som operatör av kommunikationslösningen behöver EU-kommissionens godkännande innan en sådan tilldelning kan ske i enlighet med artiklarna 107-109 i EUF-fördraget.¹

Genomförande

MSB instämmer med utredarens slutsatser att kommunikationslösningen behöver realiseras i närtid. MSB anser att en genomförandeorganisation behöver tillsättas och ges i uppdrag att ta fram en detaljerad plan för etablering och finansiering utifrån utredarens förslag. MSB bör ges i uppdrag att leda en sådan genomförandeorganisation.

Användarkrets

I det förslag till reglering av kommunikationslösningens användarkrets som MSB lämnade till regeringen den 6 juni 2017 utgår MSB från den användarkrets som idag gäller för Rakelsystemet och som regleras i 20 a § FEK, med det tillägget att de i 1 punkten uppräknade myndigheternas verksamhet också inkluderar civilt försvar. Det innebär således inte en utvidgning av användarkretsen. Förslaget syftar till att omhänderta möjligheten att säkerställa verksamhetskritisk kommunikation för aktörer med ansvar inom allmän ordning, säkerhet, hälsa och försvar i fredstid, vid krishantering samt inför och under höjd beredskap.

¹ Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

I detta ärende har chefsjuristen Key Hedström beslutat. Kristina Bram har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschefen Cecilia Looström, verksamhetschefen Minna Nyman och enhetschefen Lina Meyerson deltagit.

Key Hedström

Kristina Bram